

مروری بر

قوانین و مقررات مالیاتی

آموزش و مشاوره
مالی و مالیاتی

Hesabno.com

جلسه: اول

مدرس: ابراهیم صدرایی

ابراهیم صدرایی

- ✓ نویسنده کتاب قطب‌نمای مالیات و بیمه
- ✓ مدرس و مشاور امور مالی و مالیاتی
- ✓ مؤسس سایت آموزشی حسابنو
- ✓ مدرس برتر سال ۹۷ از نگاه مدیر سبز
- ✓ برگزیده تولید محتوا در جشنواره کوکباز ۹۸

فعالیت‌ها:

تولید کننده محتوای آموزشی در زمینه مالیات و حسابداری
نویسنده کتاب و مقالات آموزشی
ارائه دهنده خدمات و مشاوره‌های مالی و مالیاتی
برگزار کننده کارگاه‌های آموزشی مالیاتی
مشاور اصناف و اشخاص حقیقی و کسب‌کارهای استارت‌آپی و آنلاین

Hesabno.com

کتاب
قطب‌نمای مالیات و بیمه
پاسخ ۱۵۰ پرسش کلیدی
در حوزه کسب‌وکار

www.Hesabno.com

Hesabno.com

مهم‌ترین سرفصل‌های آموزش

مالیات بر ارزش افزوده

دادرسی مالیاتی و لایحه نویسی

بررسی تکالیف مودیان مالیاتی

مالیات حقوق و دستمزد

اظهارنامه عملکرد و انواع آن

صورت معاملات فصلی

مالیات بر درآمد املاک

بررسی معافیت‌ها و جرایم

نحوه رسیدگی به تراکنش‌های بانکی

هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

بررسی جرم شناسی مالیاتی

آموزش و مشاوره
مالی و مالیاتی

انواع مالیات در ایران (از نظر نحوه وصول)

غیرمستقیم

مالیات بر مصرف

مالیات بر مصرف و فروش

مالیات بر واردات

مستقیم

مالیات بر دارایی

مالیات بر ارث

حق تمیر

مالیات بر درآمد

مالیات بر درآمد املاک

مالیات بر درآمد کشاورزی

مالیات بر درآمد حقوق

مالیات بر درآمد مشاغل

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

مالیات بر درآمد اتفاقی

تعاریف:

مالیات مستقیم: مالیات‌هایی که پرداخت کنندگان آن برای اداره مالیات شناخته شده است.

مالیات غیرمستقیم: پرداخت کننده آن برای اداره مالیات شناخته شده نیست و بر قیمت

کالاها و خدمات اضافه می‌شود. (به مصرف کننده نهایی تحمیل می‌شود) مثل ...

این تصویر را در ذهنتان عکسبرداری کنید و از جایگاه خود آگاه باشید...

غیرمشمولین قانون:

به استناد ماده ۲ ق.م.م:

- وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی
- دستگاه‌هایی که بودجه آنها بوسیله دولت تامین می‌شود
- شهرداری‌ها و دهیاری‌ها
- بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی دارای مجوز معافیت

مشمولین قانون:

به استناد ماده ۱ ق.م.م:

- کلیه مالکین اعم از حقیقی یا حقوقی نسبت به اموال یا املاک واقع در ایران
- شخص حقیقی ایرانی مقیم ایران نسبت به درآمدهایی که در داخل یا خارج تحصیل می‌نماید
- شخص حقیقی ایرانی مقیم خارج نسبت به درآمدهایی که در ایران تحصیل می‌نماید
- شخص حقوقی ایرانی نسبت به درآمدهایی که در داخل یا خارج تحصیل می‌نماید
- شخص غیر ایرانی (حقیقی یا حقوقی) نسبت به درآمدهای داخل ایران کسب می‌نماید.

Hesabno.com

سود سپرده‌های مجاز بانکی اشخاص حقیقی (ماده ۱۴۵)

فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور و دام و طیور و صیادی و نوغان‌داری و احیای مراتع و جنگل‌ها و اشجار (ماده ۸۱)

درآمد اجاره املاک مسکونی (تهران ۱۵۰ - شهرستان ۲۰۰) (ماده ۵۳)

موقوفات، نذورات، کمک‌ها به مراکز مذهبی و خمس و زکات

معافیت از مالیات
۴ مورد است
هیچگونه تکلیفی ندارند
(مشابه غیرمشمول‌ها)

نرخ مقرر
ماده ۱۰۵ و ۱۳۱

نرخ مقطوع
سود بی تاثیر است و درصدی از ارزش فروش را مالیات می گیرند
۲ مورد ماده ۵۹ نقل و انتقال املاک - ۲ مورد ماده ۱۴۳ سهام

مالیات با نرخ صفر
تکالیف مشمولین با نرخ صفر در ماده ۱۳۲

غیرمعاف

مالیات اشخاص حقوقی:

برخی تکالیف قانونی:

- ✓ تشکیل پرونده و دریافت کد اقتصادی
- ✓ پرداخت مالیات حق تمبر
- ✓ پلمپ و نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک
- ✓ ارسال لیست مالیات تکلیفی حقوق
- ✓ اجرای مالیات تکلیفی اجاره
- ✓ ارسال اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
- ✓ ارسال صورت معاملات فصلی
- ✓ ارسال اظهارنامه عملکرد

Hesabno.com

تشکیل پرونده و کد اقتصادی:

فیزیکی و آنلاین از سایت Tax.gov.ir

مهلت ثبت نام اشخاص حقوقی

۲ ماه از تاریخ تاسیس (ثبت شرکت) تبصره ماده ۴۸

مهلت ثبت نام اشخاص حقیقی

۴ ماه از شروع فعالیت (جواز کسب، قرارداد اجاره، قبض برق و ...) تبصره ماده ۱۷۲

مرحله ۴۵ به معنای تکمیل و پایان ثبت نام مالیاتی است.

Hesabno.com

تکلیف اعلام تغییرات توسط مشمولین ثبت نام در نظام مالیاتی

حداکثر ظرف مهلت دوماه از تاریخ انجام یا وقوع یا تغییرات

تعطیلی	نشانی	انحلال
تغییر نام	تغییر شغل	تغییر شرکا

Hesabno.com

مهلت پرداخت:

از تاریخ تاسیس (ثبت شرکت) یا ثبت افزایش سرمایه: **دوماه**

روش محاسبه:

حق تمبر سرمایه = نیم در هزار * ارزش اسمی سهام یا سهم‌الشرکه

معافیت‌ها: شرکت‌های تعاونی، مناطق آزاد، دانش بنیانی‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد (NGO)

جریمه حق تمبر سرمایه = ۲ * اصل حق تمبر

Hesabno.com

نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک:

مطابق **ماده ۹۵ ق.م.م** اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل گروه اول موظفند دفاتر یا اسناد و مدارک را که به استناد قانون تجارت تنظیم می‌گردد برای درآمد مشمول مالیات نگهداری و اظهارنامه مالیاتی را بر اساس آن تنظیم نمایند.

مطابق **ماده ۳۴ قانون مالیات بر ارزش افزوده** مودیان مکلفند از دفاتر، صورتحساب‌ها و سایر فرم‌های مربوطه و ماشین‌های صندوق به مدت **۱۰ سال** نگهداری و در صورت مراجعه مأموران مالیاتی به آنها ارائه نمایند.

Hesabno.com

درخواست پلمپ دفاتر قانونی:

سایت سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

irsherkat.ssaa.ir

زمان پلمپ دفاتر:

مشاهده ویدیوی آموزشی رایگان

<https://hesabno.com/free/>

روش‌های تشخیص درآمد اشخاص حقوقی:

تعیین درآمد مشمول مالیات آن دسته از درآمدهایی که نحوه دیگری برای تشخیص آن تعیین شده (نرخ مقطوع)

- ۱- سهام بورسی: تابلوی بورس * ۵/۰ درصد (تبصره ۲ ماده ۱۴۳) اخیراً ۱/۰ درصد شده
- ۲- سهام غیربورسی: ارزش اسمی (دفتری) * ۴ درصد (تبصره ۱ ماده ۱۴۳)
- ۳- نقل و انتقال رسمی ملک: ارزش معاملاتی * ۵ درصد (ماده ۵۹)
- ۴- نقل و انتقال رسمی سرقفلی: ارزش روز * ۲ درصد (ماده ۵۹) مختص املاک تجاری و اداری

از طریق رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک

از طریق علی‌الراس

Hesabno.com

شروط قبولی از طریق رسیدگی به دفاتر (علی‌الراس نشدن)

از طریق رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک

۲

۱- تسلیم به‌موقع اظهارنامه مالیاتی

۲- تحریر دفاتر قانونی و تنظیم اسناد و مدارک بر اساس آیین‌نامه

۳- ارائه مدارک لازم در پی برگه دعوت اسناد و مدارک در مهلت مقرر

۴- عدم کشف کتمان درآمد در اطلاعیه‌های ماده ۱۶۹

۵- تایید هیئت بند ۳ ماده ۹۷

۶- تایید صحت عملکرد از سوی هیات ماده ۱۸۱

Hesabno.com

آیین‌نامه اجرایی ماده ۹۵

تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۴

به شماره

۲۳۰۷۶۱

مواردی از آیین‌نامه تحریر دفاتر:

- صاحبان مشاغل که در گروه اول قرار می‌گیرند و کلیه اشخاص حقوقی مکلف به نگهداری دفاتر روزنامه و کل می‌باشند.
- رویدادهای مالی باید بر اساس استانداردهای حسابداری و روزانه به ترتیب تاریخ وقوع در دفتر روزنامه ثبت و حداکثر تا ۱۵ ماه بعد به دفتر کل منتقل گردد.
- مودیان مکلفند برای هر سال مالیاتی فقط از دفاتری که طی سال مالیاتی قبل ثبت شده استفاده نمایند.
- در مواردی که دفاتر ثبت شده برای عملیات مالی تا پایان سال کفایت نکند مجاز به استفاده از دفاتر ثبت شده طی همان سال است.
- مودیان مکلفند از نرم‌افزارهای مورد قبول سازمان استفاده نمایند و حداقل ماهی یکبار خلاصه عملیات داده شده به نرم‌افزار را در دفتر روزنامه ثبت و حداکثر تا ۱۵ ماه بعد به دفتر کل منتقل نمایند.

Hesabno.com

آیین نامه اجرایی ماده ۹۵

تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۴

به شماره

۲۳۰۷۶۱

مواردی از آیین نامه تحریر دفاتر:

- ثبت دفاتر ضمن سال مالی مشروط بر اینکه تا تاریخ ثبت، هیچ گونه فعالیت مالی صورت نگرفته باشد مجاز است.
- ارائه دفاتر سفید و نانویس در حکم عدم ارائه دفاتر محسوب می شود.
- نوشتن دفاتر با وسایلی که به سهولت قابل محو است ممنوع است
- مودیان مکلف به نگهداری دفاتر، باید نسبت به نگهداری دفاتر، اسناد و مدارک اقدام و در صورت درخواست اداره مالیات ارائه نمایند.
- مودیان در مورد فروش کالا و ارائه خدمات مکلفند صورتحساب نوع اول یا دوم صادر نمایند.
- تغییر روش نگهداری دفاتر و اسناد حسابداری از ماشینی به دستی و بالعکس طی دوره مجاز نمی باشد.
- مودیانی که از سیستم های مکانیزه استفاده می نمایند مکلفند حسب درخواست مأموران مالیاتی هنگام رسیدگی نسبت به ارائه دستورالعمل نحوه کار و رمز نرم افزار اقدام نمایند در غیر این صورت در حکم عدم تسلیم دفاتر است.

Hesabno.com

آیین نامه اجرایی ماده ۹۵

تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۴

به شماره

۲۳۰۷۶۱

مواردی از آیین نامه تحریر دفاتر:

عملیات شعبه را حداقل سالی یکبار
تا قبل از بستن حساب ها در دفاتر
مرکزی ثبت نمایند

اگر شعب دارای دفاتر ثبت شده باشند

اشخاص دارای شعبه

عملیات همراه را تا پایان ماه بعد
در دفاتر مرکزی ثبت نمایند

اگر شعب دارای دفاتر ثبت شده نباشد

Hesabno.com

آیین نامه اجرایی ماده ۹۵

تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۴

به شماره
۲۳۰۷۶۱

موارد رد دفاتر:

- دفاتر نزد مراجع ذیصلاح به ثبت نرسیده باشد و یا فاقد یک یا چند برگ باشد.
- عدم ثبت یک یا چند فعالیت مالی در دفاتر به شرط احراز.
- تاخیر تحریر دفاتر روزنامه بیش از ۱۵ روز و تاخیر تحریر دفتر کل مازاد بر حد مجاز.
- عدم ثبت عملیات شعب در دفاتر مرکز طبق مقررات.
- عدم تطبیق مندرجات دفاتر قانونی با سیستم های ماشینی در مورد اشخاصی که از این سیستم ها استفاده می کنند.
- عدم ارائه یک یا چند جلد از دفاتر ثبت شده اعم از تحریر شده یا نانویس.
- تغییر نرم افزار حسابداری در طی سال مالیاتی بدون اطلاع قبلی.
- تغییر روش نگهداری دفاتر و اسناد حسابداری از مکانیزه به دستی و بالعکس طی سال مالیاتی یا دوره مالی.

Hesabno.com

در چه مواردی مجاز به استفاده از دفاتر ثبت شده در ضمن سال مورد فعالیت هستیم؟

اتمام دفاتر پلمپ شده قبلی

۱

عدم فعالیت تا زمان اخذ دفاتر ضمن سال مالی

۲

اولین سال فعالیت

۳

Hesabno.com

میزان جریمه رد دفاتر:

ماده ۱۹۳:

نسبت به مودیانی که به موجب این قانون و مقررات مربوط به آن مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند در صورت عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائه دفاتر مشمول جریمه ای معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات برای هریک از موارد مذکور خواهند بود.

در ق.م.م قبل از اصلاحیه، به میزان ۱۰٪ مالیات متعلقه، جریمه رد دفاتر داشتیم که این عبارت از ماده ۱۹۳ جدید حذف شد و از سال ۹۵ به بعد جریمه رد دفاتر نداریم.

Hesabno.com

اظهارنامه مالیاتی:

تعریف اظهارنامه:

مطابق آیین نامه تحریر دفاتر (۲۳۰۷۶۱): اظهارنامه فرمی است به منظور اظهار درآمدها، هزینه‌ها، دارایی‌ها، بدهی‌ها، سرمایه، معافیت‌ها، درآمد مشمول مالیات، بخشودگی مالیاتی و همچنین اطلاعات هویتی و مکانی به عبارتی، خلاصه عملکرد یک دوره مالی در خصوص اطلاعات مالی یک مجموعه به انضمام اطلاعات هویتی. (گزارشگری مالیاتی توسط مودی)

مهمترین صفحات اظهارنامه:

	جمهوری اسلامی ایران وزارت اقتصاد و دارایی سازمان امور مالیاتی کشور	
--	--	--

اظهارنامه،

ترازنامه و

حساب سود و زیان اشخاص حقوقی

موضوع ماده ۱۱۰ قانون مالیاتهای مستقیم

نام شخص حقوقی: ۱
ساعات پاران به نفعم
۱۳۹۷/۱۲/۲۹
عملکرد منتهی به: ۲
شناسه مالی: ۱
۱۳۰۰۶۲۹۲۲۵
کد رهگیری: ۱
۲۱۸۷۶۱۷۵۵۹
تاریخ ارسال: ۱
۱۳۹۸/۰۴/۲۶

مودی گرامی، به دلیل حذف فرآیند تسلیم اظهارنامه کاغذی به اداره امور مالیاتی، ارسال اطلاعات به صورت الکترونیکی به منزله تسلیم اظهارنامه تلقی خواهد گردید و نیازی به تسلیم اظهارنامه چاپ شده به اداره امور مالیاتی نمی باشد.

۱- ۲-

Hesabno.com

نکاتی از اظهارنامه مالیاتی:

- مطابق تبصره ماده ۱۱۰ ق.م.م اشخاص حقوقی نسبت به درآمدهایی که طبق مقررات، نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی جداگانه که در فصل‌های مربوط پیش‌بینی شده نیستند. (مانند درآمد اجاره املاک)
- مطابق ماده ۱۷۸ ق.م.م در مواردی که اظهارنامه مالیاتی یا سایر اوراقی که مودی مالیاتی مکلف به تسلیم آن می‌باشد به‌وسیله اداره پست واصل گردد، تاریخ تسلیم به اداره پست، تاریخ تسلیم تلقی خواهد شد.
- مطابق ماده ۴ آیین نامه مربوط به نوع دفاتر، اسناد و مدارک، مودیان مکلفند اظهارنامه مالیاتی را در موعد مقرر به‌صورت الکترونیکی تسلیم نمایند و سازمان می‌تواند در مواردی که مقتضی بداند اظهارنامه غیرالکترونیکی را بپذیرد و تسلیم اظهارنامه ماده ۱۷۸ نیز مورد پذیرش می‌باشد.

Hesabno.com

نکاتی از اظهارنامه مالیاتی:

- اعطای هرگونه بخشودگی، مشوق، معافیت مالیاتی و نرخ صفر مالیاتی منوط به تسلیم اظهارنامه و اسناد و مدارک و دفاتر در موعد مقرر قانونی است. (تبصره ۱ ماده ۱۴۶ مکرر)
- مالیات ابرازی در اظهارنامه، قطعی است و در صورت عدم ترتیب پرداخت آن، از طریق عملیات اجرایی قابل وصول است. (تبصره ۲ ماده ۲۱۰) مهلت پرداخت مالیات ابرازی در اظهارنامه
- جریمه عدم تسلیم اظهارنامه اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل ۳۰٪ مالیات متعلقه و برای سایر اشخاص ۱۰٪ مالیات متعلقه (مانند اظهارنامه درآمد اجاره) و غیرقابل بخشودگی است. (ماده ۱۹۲) تاخیر در پرداخت مالیات مندرج در اظهارنامه جریمه ۲/۵ درصد (ماده ۱۹۰)
- هرگاه آخرین روز مهلت یا موعد مقرر برای تسلیم اظهارنامه یا سایر اوراقی که مودی مالیاتی به موجب مقررات مکلف به تسلیم آن می‌باشد، مصادف با تعطیل یا تعطیلات رسمی یا عمومی گردد اولین روز بعد از تعطیل یا تعطیلات مزبور برحسب مورد جزء مهلت یا موعد مقرر جهت تسلیم اظهارنامه یا اوراق مذکور محسوب خواهد شد. (تبصره ۱ ماده ۱۷۷)

Hesabno.com

انواع جرایم غیرقابل بخشودگی:

۱- عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر

۲- درآمدهای کتمان شده

۳- هزینه‌های غیر واقعی

ماده ۱۹۲ - در کلیه مواردی که مودی یا نماینده او که به موجب مقررات این قانون از بابت پرداخت مالیات مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی است چنانچه نسبت به تسلیم آن در موعد مقرر اقدام نکند، مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی معادل سی درصد (۳۰٪) مالیات متعلق برای اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون و ده درصد (۱۰٪) مالیات متعلق برای سایر مودیان می‌باشد. (اموال و درآمد اتفاقی) حکم این ماده درمورد درآمدهای کتمان شده در اظهارنامه‌های تسلیمی و یا هزینه‌های غیر واقعی نیز جاری است.

Hesabno.com

درآمدهای کتمان شده و هزینه‌های غیر واقعی

بخشنامه شماره ۱۷۹۴۰ مورخ ۸۴/۱۰/۱۲ در مورد تبصره ماده ۱۹۲

درآمد کتمان شده: درآمدی است که مودی در طول یک سال مالیاتی بدست آورده اما در دفاتر قانونی و اظهارنامه مالیاتی خود ابراز ننموده است. (توأمًا)
(مثلا اگر مودی اظهارنامه داده باشد ولی دفاتر پلمپ نکرده باشد به منزله کتمان نیست و در کتمان هردو عامل اگر انجام نشده باشد کتمان محرز می‌شود)

هزینه‌های غیر واقعی: هزینه‌هایی هستند که در دفاتر قانونی ثبت شده و ممکن است متکی به مدارکی نیز باشند اما ماموران مالیاتی احراز نموده‌اند که صوری است.

Hesabno.com

جریمه‌های دیگر برای عدم تسلیم اظهارنامه:

ماده ۱۹۳: نسبت به مودیانی که به موجب این قانون و مقررات مربوط به آن مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند در صورت عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائه دفاتر مشمول جریمه ای معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات برای هریک از موارد مذکور خواهند بود.

در نتیجه، عدم تسلیم اظهارنامه ۳۰ درصد جریمه غیر قابل بخشودگی و ۲۰ درصد جریمه قابل بخشودگی دارد. (سرجمع ۵۰ درصد جریمه)

Hesabno.com

انواع اظهارنامه مالیاتی عملکرد:

- **اظهارنامه اصلی:** اولین اظهارنامه در موعد مقرر (ماده ۱۱۰)
- **اظهارنامه جایگزین:** آخرین اظهارنامه در موعد مقرر، اظهارنامه‌ای است که قبل از اتمام مهلت قانونی و بعد از ارسال اظهارنامه اصلی در صورتی ارسال می‌گردد که اصلاحاتی در اظهارنامه اصلی انجام شده باشد. (با ارسال اظهارنامه جایگزین، اظهارنامه قبلی از درجه اعتبار ساقط **نمی‌گردد**)
- **اظهارنامه اصلاحی:** اظهارنامه‌ای که بعد از انقضای مهلت قانونی تعیین شده و به منظور اصلاح اشتباهات محاسباتی نسبت به اظهارنامه اصلی، حداکثر یک‌ماه بعد از پایان مهلت قانونی اظهارنامه اصلی ارسال می‌گردد. (تبصره ماده ۲۲۶ تعریف اظهارنامه اصلاحی)

✓ **موعد تسلیم اظهارنامه ، ترازنامه و صورت سود و زیان اشخاص حقوقی حداکثر ظرف ۴ ماه بعد از پایان سال مالی (ماده ۱۱۰)**

Hesabno.com

شرط قبولی اظهارنامه اصلاحی:

بخشنامه ۲۰۰/۱۳۳۱۹ تاریخ ۹۲/۷/۷

در صورتی اظهارنامه اصلاحی مورد قبول است که نتیجه ثبت سند حسابداری اصلاحی یا رویداد مالی پس از تسلیم اظهارنامه اصلی در دفاتر قانونی مودی نباشد.

اظهارنامه اصلاحی در صورتی قابل قبول است که ناشی از این دو مورد باشد:

۱- تغییر طبقه‌بندی حسابها

۲- اشتباه در محاسبات

Hesabno.com

پایان جلسه اول

ممنون که با ما بودید

دوستان عزیز،

تکالیف این جلسه فراموش نشود!

جهت آموزش‌های بیشتر با حسابنو همراه باشید.

Hesabno.com

